

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI

Institutul de Filologie Română
„A. Philippide”

Asociația Culturală
„A. Philippide”

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL

***Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/
multiculturalitate – limba și cultura română: evaluări,
perspective***

A XII-a ediție a Simpozionului internațional anual
al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”

PROGRAM

Iași, 25–26 septembrie 2013

Miercuri, 25 septembrie 2013

Orele 9:00–14:00

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

DESCHIDERA LUCRĂRILOR SIMPOZIONULUI

Prof. univ. dr. Eugen MUNTEANU, directorul Institutului de Filologie Română „A. Philippide”,
Cuvânt de salut

CS I dr. Ofelia ICHIM, președintele Asociației Culturale „A. Philippide”, *Cuvânt de bun venit*

PRELEGERI ÎN PLEN

9:30–10:00, conf. univ. dr. Bogdan ȘTEFĂNESCU, Universitatea din București, România:
Intellectualul român față cu modelul european: Noica și modernitatea ca traumă culturală

10:00–10:30, asistent univ. dr. Danilo DE SALAZAR, Universitatea din Calabria, Italia: *La
confluența culturilor: A.E. Baconsky, traducător al lui Salvatore Quasimodo*

10:30–11:00, drd. Ofelia Mariana UȚĂ BURCEA, Universitatea Complutense, Madrid, Spania:
Rebreanu în Spania între 1939–1989. Ciuleandra: la danza del amor y de la muerte

11:00–11:30, conf. univ. dr. Delia SUIOGAN, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul
Universitar Nord din Baia Mare, România: *Mentalitatea tradițională – între cunoaștere și
imitație*

11:30–12:00, prof. univ. dr. Maria ȘLEAHTIȚCHI, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău,
Republica Moldova: *Narațiunea „aglutinantă” și non-ficționalul „furajer”*

12:00–12:30, CS I dr. Carmen PAMFIL, CS II dr. Luminița BOTOȘINEANU, Institutul de Filologie
Română „A. Philippide”, Iași, România: *A. Philippide despre originea poporului român și a
limbii române*

Orele 12:30–13:00

Pauză de cafea

*

Orele 13:00–14:00

Lansări de carte

Marius-Radu CLIM, *Neologismul în lexicografia românească*, Iași, Editura Universității „Alexandru
Ioan Cuza”, 2012, 355 p. Prezintă: prof. univ. dr. Eugen MUNTEANU.

Sebastian DRĂGULĂNESCU, *Eminescu și comicul. Strategii și stratageme estetice*, prefață de Lucia
Cifor, Iași, Editura Alfa, 2012, 258 p. Prezintă: prof. univ. dr. Lucia CIFOR.

Orele 14:00–16:00

Pauză de masă

Miercuri, 25 septembrie 2013

Orele 16:00–20:00

SECȚIUNEA GRANTURI, PROIECTE, BURSE

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **CS II dr. Florin-Teodor OLARIU**
Secretar: **CS III dr. Veronica OLARIU**

Masa rotundă

„Cercetări și perspective recente în dialectologia și geolingvistica românească”

16:00–16:30, CS II dr. Florin-Teodor OLARIU, CS III dr. Veronica OLARIU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Probleme de metodologie în cadrul proiectului Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază*** (contract CNCNIS–UEFISCSU, cod TE_244/2010; director: CS II dr. Florin-Teodor OLARIU; echipa: CS III dr. Veronica OLARIU, CS dr. Marius-Radu CLIM, CS drd. Ramona LUCA; perioada de implementare: 2010–2013).

16:30–17:00, CS drd. Ramona LUCA, Institutul de Informatică Teoretică, Iași; CS dr. Marius-Radu CLIM, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Aspecte privind componenta informatică a proiectului Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază*** (contract CNCNIS–UEFISCSU, cod TE_244/2010; director: CS II dr. Florin-Teodor OLARIU; echipa: CS III dr. Veronica OLARIU, CS dr. Marius-Radu CLIM, CS drd. Ramona LUCA; perioada de implementare: 2010–2013).

17:00–17:30, lector univ. dr. Mircea FARCAȘ, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, România: ***Cercetări recente asupra graiurilor ucrainenilor din zona Maramureșului***

17:30–18:00, CS II dr. Manuela NEVACI, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București, România: ***Cercetări recente de teren la aromânii fărșeroși din Grecia și Albania***

18:00–18:30, prof. univ. dr. Nicolae SARAMANDU, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București, România: ***Comentarii metalingvistice la hărți din Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR)***

*

Moderator: **CS I dr. Gabriela HAJA**
Secretar: **CS III dr. Elena TAMBA**

18:30–19:00, asistent univ. dr. Petronela SAVIN, Universitatea „Vasile Alecsandri”, Bacău, România: ***Un univers frazeologic într-un dicționar cultural*** (proiect PD ***Dicționar frazeologic: câmpul onomasiologic al alimentației omului***, contract CNCNIS–UEFISCDI, cod PN-II-RU-PD-2010-582; perioada de implementare: 2010–2012).

19:00–19:30, CS I dr. Cristina FLORESCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic*** (contract CNCS-UEFISCDI, cod PN-II-ID-PCE-2011-3-0656; director: CS I dr. Cristina FLORESCU; echipa: lingviști de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”: CS II dr. Laura MANEA, ACS dr. Alina BURSUC, CS dr. Cristina CĂRĂBUȘ, CS III dr. Elena TAMBA–voluntar, CS II dr. Florin-Teodor OLARIU–voluntar; geografi [specialiști meteorologi] de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”: prof. univ. dr. Liviu APOSTOL, drd. Dan Adrian CHELARU; informatician de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”: Mona CORODEANU; perioada de implementare: 2011–2014).

19:30–20:00, CS III dr. Elena TAMBA, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Corpus lexicografic românesc esențial. Rezultate și perspective*** (contract CNCS-UEFISCDI, cod TE_246/2010, nr. 55/28.07.2010; director: CS III dr. Elena TAMBA; echipa: CS dr. Ana-Veronica CATANĂ-SPENCHIU, CS dr. Marius-Radu CLIM, ACS drd. Mădălin-Ionel PATRAȘCU; perioada de implementare: 2010–2013).

Orele 20:00

**Cină festivă la Biblioteca Filialei Iași – Academia Română
(B-dul Carol I, nr. 8)**

Miercuri, 25 septembrie 2013

Orele 16:00–19:30

SECȚIUNEA DE LINGVISTICĂ

Biblioteca Filialei Iași – Academia Română
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **CS II dr. Vlad COJOCARU**
Secretar: **CS dr. Dinu MOSCAL**

16:00–16:30, conf. univ. dr. Nina CUCIUC, Universitatea „M. Kogălniceanu”, Iași, România:
Plurilingvism și interacțiune exo-lingvă în cazul cetățenilor români, integrați în comunități aloglote din spațiul Uniunii Europene

16:30–17:00, conf. univ. dr. Inga DRUȚĂ, Institutul de Filologie, Academia de Științe a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova: *Relații semantice în terminologia actuală a educației: perspectivă paradigmatică și sintagmatică*

17:00–17:30, asistent univ. dr. Lucian-Vasile BĂGIU, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România: *Însușirea limbii române de către studenții străini, nivel A1. Studiu comparativ studenți norvegieni vs. indieni*

17:30–18:00, lector univ. dr. Florența POPESCU-SIMION, Universitatea „Spiru Haret”, București, România/ Universitatea din Tel Aviv, Israel: *Limba română în Israel – o analiză*

18:00–18:30, lector univ. dr. Ciprian-Lucrețius SUCIU, Universitatea Macedonia, Salonic, Grecia:
Predarea limbii române la nivel universitar în Grecia: instituții, programe de studiu, cadre didactice (evaluări, perspective)

18:30–19:00, asistent univ. dr. Ioana-Rucsandra DASCĂLU, Universitatea din Craiova; prof. Gabriela-Emilia DASCĂLU, Palatul Copiilor din Craiova, România: *Rotul și importanța limbii latine în formarea limbii române și a limbilor romanice*

19:00–19:30, CS II dr. Vlad COJOCARU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: *Toponimele cu bază antroponimică și interferențe lingvistice în Micul dicționar toponimic al Moldovei. Partea I*

Orele 20:00

Cină festivă la Biblioteca Filialei Iași – Academia Română
(B-dul Carol I, nr. 8)

Miercuri, 25 septembrie 2013

Orele 16:00–19:30

SECȚIUNEA DE ISTORIE LITERARĂ

Sala Mică a Filialei Iași a Academiei Române
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **CS I dr. Remus ZĂSTROIU**

Secretar: **CS Nicoleta BORCEA**

16:00–16:30, lector univ. dr. Carmen DOMINTE, Universitatea „Hyperion”, București, România:
Identitatea noii dramaturgii românești în contextul teatral european

16:30–17:00, lector univ. dr. Cristina SĂRĂCUȚ, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România: *Ekphrasis și bricolajul imaginilor în romanele lui Constantin Țoiu*

17:00–17:30, dr. Diana DARABANĂ, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România:
Multiculturalism și identitate culturală românească în publicistica eminesciană

17:30–18:00, drd. Veronica NANU, Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți, Republica Moldova:
Sentimentul non-locului și obsesia libertății – mobiluri ale reconstituirii locului în romanul Ostinato de Paul Goma

18:00–18:30, CS dr. Mihaela MOCANU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România:
Retorica identității în publicistica eminesciană

18:30–19:00, CS Nicoleta BORCEA, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România:
Cronica unei sinucideri „ne-anunțate”: Rolf Bossert dincolo de Cortina de fier

19:00–19:30, CS dr. Sebastian DRĂGULĂNESCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: *Nostalgie și identitate în prozele lui Ștefan Baștovoi și Vasile Ernu*

*

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

19:30–20:00, CS III dr. Șerban AXINTE, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: *Poetici ale romanului european reflectate în critica românească postbelică* (Școala postdoctorală a Academiei Române „Valorificarea identităților culturale în procesele globale”, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, POSDRU/89/1.5/S/59758; perioada de implementare: 2011–2013).

Orele 20:00

Cină festivă la Biblioteca Filialei Iași – Academia Română
(B-dul Carol I, nr. 8)

Joi, 26 septembrie 2013

Orele 10:00–12:30

SECȚIUNEA DE ISTORIE LITERARĂ

Sala Mică a Filialei Iași a Academiei Române
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **conf. univ. dr. Radu PETRESCU** (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”)
Secretar: **CS III dr. Elena TAMBA**

10:00–10:30, conf. univ. dr. Yannick PREUMONT, Universitatea din Calabria, Italia: *Deux auteurs roumains ayant choisi le français: Panaït Istrati et Felicia Mihali*

10:30–11:00, lector. univ. dr. Annafrancesca NACCARATO, Universitatea din Calabria, Italia: *Un voyage sur l'eau des mots. Ulysse de Benjamin Fondane entre l'ici et l'ailleurs*

11:00–11:30, prof. univ. dr. Mihaela MUDURE, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România: *Maria Cantemir: Identitate și re-prezentare*

11:30–12:00, dr. Anna Carmen SORRENTI, Universitatea din Calabria, Italia: *Littérature migrante et dualité spatiale dans Mikhaïl de Panaït Istrati*

12:00–12:30, prof. univ. dr. Lucia CIFOR, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România: *Teoria literaturii în contextul globalizării dezinteresului pentru teorie. Soluții europene: Adrian Marino și Antoine Compagnon*

12:30–13:00
Pauză de cafea

Joi, 26 septembrie 2013

Orele 10:00–14:30

SECȚIUNEA CULTURĂ ȘI IDENTITATE

Biblioteca Filialei Iași – Academia Română
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **drd. Ofelia Mariana UȚĂ BURCEA**
(Universitatea Complutense, Madrid, Spania)
Secretar: **CS dr. Ioana REPCIUC**

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

10:00–10:30, CS dr. Adina HULUBAȘ, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***O privire asupra deprinderilor culturale populare în contextul trecerii de la viața rurală la cea urbană*** (proiect PD *Situația actuală a memoriei colective în cazul obiceiurilor de naștere din Moldova*, contract CNCS-UEFISCDI, cod PN-II-RU-Pd-2011-3-0086; perioada de implementare: 2011–2013).

10:30–11:00, CS dr. Ioana REPCIUC, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Elemente de religiozitate populară în riturile românești ale apei. O perspectivă socio-antropologică*** (proiect PD, contract CNCS-UEFISCDI, cod PN-II-RU-PD-2011-3-0220; perioada de implementare: 2011–2013).

*

11:00–11:30, lector univ. dr. Georgeta ORIAN, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România: ***Proza cu valoare etnografică – Ovidiu Bîrlea, Urme pe piatră***

11:30–12:00, drd. Adriana CATRINA (LĂȚĂREȚU), Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, România: ***Pierderea identității culturale românești în timpul realismului socialist***

12:00–12:30, prof. univ. dr. Leonte IVANOV, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România: ***Un caz modern al disparițiilor din istorie: cazacii nekrasoviști***

12:30–13:00

Pauză de cafea

13:00–13:30, prof. univ. dr. Leonte IVANOV, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România: ***Scrisorile basarabene ale lui Ivan Aksakov***

13:30–14:00, prof. univ. dr. Odette ARHIP, Universitatea Ecologică București, România: ***Metareferențialitatea cinematografică – o interpretare prin prisma transferului cultural***

14:00–14:30, conf. univ. dr. Luiza MARINESCU, Universitatea „Spiru Haret”, București, România: ***Colaborarea dintre filologie și informatică în studierea on-line a primului ziar românesc, „Albina românească”, cu ajutorul Dacoromanica Biblioteca Digitală a României***
<http://www.dacoromanica.ro>

Joi, 26 septembrie 2013

Orele 10:00–15:00

SECȚIUNEA DE LINGVISTICĂ

Aula Academiei Române
Filiala Iași
(B-dul Carol I, nr. 8)

Moderator: **prof. univ. dr. Stelian DUMISTRĂCEL**
Secretar: **CS III dr. Daniela-Ștefania BUTNARU**

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

10:00–10:30, CS III dr. Daniela-Ștefania BUTNARU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Reflexe lingvistice ale unor structuri cognitive spațiale complementare*** (Școala postdoctorală „Societatea bazată pe cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective”, proiect derulat de Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” – Filiala din Iași a Academiei Române și Universitatea de Nord din Baia Mare și cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, POSDRU/89/1.5/S/56815; perioada de implementare: 2012–2013).

*

10:30–11:00, CS III dr. Daniela GÎFU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România: ***Putem vorbi de umor în discursul religios?***

11:00–11:30, lector univ. dr. Ioan MILICĂ, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România: ***Metafora în discursul științific***

11:30–12:00, prof. univ. dr. Mariana FLAIȘER, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași, România: ***Termeni pentru „bani” în limba română și problema identității culturale***

12:00–12:30, prof. univ. dr. Stelian DUMISTRĂCEL, CS I dr. Doina HREAPCĂ, CS II dr. Luminița BOTOȘINEANU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Considerarea „spațiului pragmatico-discursiv” în analiza de tip „lingvistica textului” (o încercare de conciliere)***

12:30–13:00

Pauză de cafea

13:00–13:30, CS I dr. Gabriela HAJA, ACS drd. Mădălin PATRAȘCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: ***Instrumente și resurse pentru Dicționarul limbii române (DLR) în format electronic realizate la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”***

13:30–14:00, lector univ. dr. Alina-Mihaela TIGĂU, Universitatea din București, România: ***Asupra marcării diferențiate a obiectelor directe nedefinite***

14:00–14:30, ACS dr. Alina-Mihaela PRICOP (BURSUC), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România: ***Câteva observații asupra dicționarelor multilingve***

14:30–15:00, prof. univ. dr. Georgiana GĂLĂȚEANU-FÂRNOAGĂ, Universitatea din Los Angeles, SUA: ***Perspective asupra culturii românești în manualele de română pentru străini***

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Rodica Albu (Iași, România); Vasilka Aleksova (Sofia, Bulgaria); Florin Cioban (Oradea, România/ Budapesta, Ungaria); Dan Cristea (Iași, România); Codrin Liviu Cuțitaru (Iași, România); Wolfgang Dahmen (Jena, Germania); Danilo De Salazar (Calabria, Italia); Horst Fassel (Tübingen, Germania); Georgiana Gălățeanu-Fârnoagă (Los Angeles, SUA); Leonte Ivanov (Iași, România); Hélène Lenz (Strasbourg, Franța); Ofelia Meza (Belgrad, Serbia); Simona Modreanu (Iași, România); Joanna Porawska (Cracovia, Polonia); Eugen Munteanu (Iași, România); George Roca (Sydney, Australia); Mirela Roznoveanu (New-York, SUA); Florența Simion (București, România/ Tel Aviv, Israel); Maria Șleahțișchi (Chișinău, Republica Moldova); Bogdan Ștefănescu (București, România); Dan Tufiș (București, România); Oana Ursache (Granada, Spania); Ofelia Mariana Uță Burcea (Madrid, Spania); Rudolf Windisch (Rostock, Germania).

COMITETUL DE ORGANIZARE

Președinte al Comitetului de organizare: Eugen Munteanu, Directorul Institutului de Filologie Română „A. Philippide” (secretariat_philippide@yahoo.com; eugenmunteanu@hotmail.com).

Membri: Șerban Axinte (serbanaxinte2002@yahoo.com), Nicoleta Borcea (nikolet14@gmail.com), Luminița Botoșineanu (lumi.botosineanu@gmail.com), Daniela Butnaru (d_butnaru@yahoo.com), Marius-Radu Clim (marius.clim@gmail.com), Gabriela Haja (gabihaja@gmail.com), Ofelia Ichim, (ofeliai2010@gmail.com), Cecilia Maticiuc (cecilia.maticiuc@yahoo.com), Florin-Teodor Olariu (olariuft@yahoo.com), Elena Tamba (isabelle.tamba@gmail.com).

Telefoane utile: 0332/ 106508 (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”)

<http://www.philippide.ro/>

Participanții la Simpozion sunt rugați să aducă volume și publicații reprezentative pentru activitatea lor științifică, în vederea organizării unei expoziții în perioada desfășurării lucrărilor Simpozionului.

Pentru publicarea în volum a lucrărilor Simpozionului este obligatoriu să prezentați organizatorilor textul listat al intervenției Dvs., însoțit de forma electronică pe CD.